

Wreedheden tegen Chinezen bedreven.

RANDOENG, 9 Aug. Een Aneta's correspondent vernam van een hooggeplaatst ambtenaar, die juist van een inspectietocht in de bevrijde gebieden terugkeerde, het volgende:

Talrijke gruwelen, tegen de Chinezen bedreven, zijn thans bekend geworden. De Chinese centra te Djatitoedjoeh, Kadipaten en Prapatan zijn volkomen verwoest. Zes Chinezen werden vermoord. De moorden in Tillimoes zijn thans middels foto's bevestigd.

Vlak voor het binnenrukken van de Nederlanders in Gheribon werden enkele Chinezen door de T.N.I. letterlijk in mootjes gesneden ten aanschouwe van de echtgenoten, die op 50 M. afstand stonden. (Ned. officieren, wier namen bekend zijn, hebben brokken van de lijken aanschouwd.)

In Peerwokerto bezwoeren de T.N.I. manschappen dat zij de Chinezen zouden beschermen, doch zij verzochten hen flessen in te leveren. Bij de nadering der Ned. troepen werden de flessen met benzine gevuld en gebruikt om de Chinese huizen in brand te steken. Daarop werden de Chinezen door de T.N.I. en andere groepen geconcentreerd en met handgranaten geterroriseerd. Zegsman aangehoude persoonlijk 21 lijken, waarvan 10 van Chinezen waren.

De wreedheden in Tillatjap, Boemialoe en in Koeningan zijn alle bevestigd geworden. De details van de wreedheden te Koeningin zijn bekend aan de pantsercolonnen van de W. brigade evenals aan de Chung Hua Chung Hui.

Europese vrouwen in de bersiap-tijd verkracht en daarna vermoord.

Een commandant van een bat. van de V. brigade in Tegal trof in een put de geraanten aan van acht Europese vrouwen, over wier lot de bevolking volledige gegevens verschaftte.

De vrouwen waren blijkens ooggetuigen ter "viering van de eerste verjaardag van de republiek" op 15 Aug. van het vorig jaar verkracht en daarna vermoord door de Misboellah aldaar, volgens persoonlijke mededeling van de overste, commandant van het bataljon.

Een sergeant van de Nefis in Bandoeng arresteerde in Proepoek enkele van de moordenaars. Op hun aanwijzingen werden 18 geraanten opgegraven, waaronder dat zijner eigen echtgenote, die in Oct. 1948 vermoord werd. Ooggetuigen verklaarden, dat in Belampelang en Proepoek in de bersiap-tijd ongeveer 500 lieden vermoord zijn.

In Bandoeng is de Europeaan Halkema gearresteerd, die in de bersiap-tijd tegen beloning van ₧ 5.-- per persoon Europeanen in een betja over de demarcatielijn vervoerde. De slachtoffers werden toen in het toenmalige rep. gebied ten Z. van Bandoeng gebracht, waar de vrouwen in Tilateuil verkracht en vervolgens onthoofd werden. H. heeft bekend dat Eur. jongentjes levend begraven zijn, omdat op hen spiegeltjes aangetroffen werden, waarmee zij volgens de beschuldiging tijdens de Engelse luchtaanvallen ten Z. van Bandoeng geseind hadden.

Midden Java. De loerah van Kedoengdjati, ten N. van Poerworedjo is op gruwelijke wijze vermoord wegens hulpverlening aan de Chinese bevolking.

Indiërs en Japanners in Indon. legers aangetroffen. Drie Indiërs en een Japanner, die bij de rep. troepen dienst genomen hadden, zijn gevangelijk te Semarang aangebracht. Bij de opmars naar Gombong sneuvelden aan de andere zijde 3 Japanners. 300 Indiërs door de republikeinen te Klampok geïnterneerd, werden, kort voor de komst der Ned. troepen door de T.N.I. gedwongen in snelle pas naar Gombong te lopen, vanwaar zij per trein naar Djokja werden vervoerd.

Toestand in Pekalongan.

Uit het rapport Economische, sociale en medische missie uit Semarang die een Edaags bezoek bracht aan Sam Pekalongan:

Door brand verwoest : Veertig Chinese woningen, het Missieklooster, het gemeentehuis, de protestantse kerk, de dienstwoning van de wedans, het kapitale gebouw van de Volksredietbank en het Javahotel.

De moderne gevangenis werd eveneens verwoest. De 900 gevangenen werden afgevoerd.

Beschadigd (ernstig) werden : vele goedangs, een scheepswerf, een houtzagerij en machine-werkplaatsen. De houtvoorraad is gedeeltelijk verbrand.

De gvtarubberfabriek in Soebah is gedeeltelijk in puin aangetroffen. De schade aan het cacao- en kapokbedrijf Seloewah in Sawangan valt mee (waarde fabriek en aanplant geschat op anderhalf miljoen gulden). Doch langs de weg Soebah naar Pekalongan zijn de meeste kapokzuiverijen, rijstpellerijen en tapiocafabrieken vernield.

Interneringen. De Chinese bevolking van Pekalongan is gedurende 5 dagen geïnterneerd geweest op Djolotigo, een thee-ondern. aan de Zuidelijke rand van de stad. In den nacht weggevoerd, nadat rep. eerst hadden geprobeerd door chantage een half miljoen gulden af te persen. De Ned. troepen bevrijdden hen op Woensdag, waarop Zaterdag de republikeinen terugkeerden en Djolotigo in de as legden.

Evacuatie. Als gevolg van gedwongen evacuatie zijn vele woningen nog leeg. 170 Ambonezen en Menadonezen weigerden te gaan, zij hebben zich telegrafisch gewend tot den minister van soc. zaken van Oost-Indonesië met het verzoek te repatriëren.

ANETA No. 671 -B.

Batavia, 13 Aug.

Japanse benden in Sumatra's Oostkust.

In de omgeving van Tebingtinggi opereert een bende van 50 Japanners. Hierdoor kunnen de ondernemingen, die voor productie gereed zijn, in dit gebied nog niet in bedrijf worden gesteld.

Gruweldaden in Oost-Java (Mergosono en Malang.)

In Mergosono zijn 21 Chinezen in koelen bloede en op beestachtige wijze door terroristen afgemaakt.

De leider van de bende, LASMOE (Javaan), dreef de Chinezen bijeen en sloot hen, nadat zij eerst enkele niet-dodelijke snij- en kapwonden hadden gekregen, op in het gebouw van de conservenfabriek in de straat Gadang (Malang (Kottalama)), waarna het gebouw zonder meer in brand werd gestoken. Dezelfde Lasmoë is verantwoordelijk voor het in brand steken van enkele delen van de wijken Petjinan en Kottalama (Malang)

Aneta No. 671 - A.

Batavia, 13 Aug.

Brits gezelschap bij Tijibodas door republikeinen aangevallen.

Een Reuterbericht hieromtrent luidt :

"Het Britse gezelschap bestaande uit Majoor R. Barber, de Britse attache van het consulaat, de heer en mevr. Mac Laren en de heer W. Drower, bracht het wekeind door bij den Ned. curator en zijn Ned. assistent van 's Lands Palmentuin in Buitenzorg. Er bevonden zich eveneens vrouwen en kinderen in het gezelschap. Om half vijf 's middags rende een groepje Indonesiers den weg op, en begonnen direct op het gezelschap te schieten, dat in den tuin van de bungalows zat. Een van de Ind. droeg een stok met een rep. vlag er aan.

De Ned. curator slaagde er in het gezelschap van wapens te voorzien. Zes van het gezelschap beschikten over 2 pistolen, 2 tommy-guns en enige geweren. Tot 5 min. over zes werd een vrij intensief vuur gewisseld en op een plaats naderden de aanvallers tot op 20 M. En Ned. officier en eene soldaat, die op patrouille waren, ontdekten de hachelijke positie waarin het Britse gezelschap verkeerde. Zij gingen hulp halen. De Ned. troepen arriveerden en ontzetten het gezelschap.

Aneta, No. 673 - A , 15 Augustus 1947.

Oliebrand te Priok. (Batavia)

Op 14 Aug. n.m. is op de olie-opslagplaats van de B.P.M. in de olie-haven van Priok een grote brand uitgebroken. Aan het vuur vielen ten prooi : 15 wagons Jerrycans benzine, die voor verzending gereed stonden, alsook een pompinstallatie. Naar de oorzaak van de brand wordt door de politie een onderzoek ingesteld.

Brandstichting in olie-opslagplaatsen bij Pangkalan branden. (Sumatra)
In Noord-Sumatra zijn - in rep. gebied - Pangkalanbranden en de bijbehorende olie-opslagplaatsen in brand gestoken.

West-Java. In Toegoe en in Leles zijn de Chinezenwijken in de as gelegd. In den nacht van 8 Aug. werd een aanval gedaan op de Chinezenwijk van Tasikmalaja.

Noord-Sumatra.

In BRASTAGI is een massagraf ontdekt, waarin zich 18 gemutilleerde lijken bevinden. Elders in het dorp zijn nog 40 lijken gevonden, vermoedelijk van Ambonezen.

De jongere broer van de Sibajak (lagere vorst in de Karo Bataklanden) uit Lingga is door een ongelukkig de "Feodalen" vermoord, onder de oogen van zijn broer, die een houw in de nek heeft gekregen, doch kruipend een Ned. post heeft kunnen bereiken.

Deze gruweldaden zijn gepleegd door de Harimau liar (Wilde Tijger). De ongelukkigen werden de handen gekruist, op ruwe wijze gebonden en vervolgens onthoofd, waarna zij in een ravijn werden geworpen.

In de nabijheid van Seriboe Dolok zijn 60 Chinezen vermoord, die doortocht verleend hadden aan een Nederlandse colonne.

Een Ned. patrolle trof in Ganting een 20 tal Chinezen aan, die mededeelden, dat zij door de T.M.I. uit Loboekaloeng waren geëvacueerd. De resterende 18 Chinese inwoners van deze dessa zouden naar Kajoetanam zijn afgevoerd.

Vernieling proefstation te Malang.

Het gebouw van het Proefstation Midden en Oost-Java te Malang is grotendeels vernield, waarbij de inventaris verloren ging.

Dit proefstation is een der 3 instituten der Centrale Vereniging tot Beheer van Proefstations voor de Overjarige Cultures .

ANETA, No. 672 A.

Batavia, 14 Aug.

Chinezen in Poerwokerto.

Een Chinese familie, bestaande uit 9 personen, werd door republikeinse lastkars gedwongen, in een schuilloopgraaf te gaan, waarna handgranaten in deze loopgraaf werden geworpen. Vijf personen werden op slag gedood, 2 werden dusdanig gewond, dat zij niet lang daarna eveneens stierven.

Een Chinees ingezetene offerde F.500.-- voor het niet-in-brand-steker van zijn woning. De brandstichters vroegen echter F.2500.--; toen de betreffende Chinees het bedrag niet bij elkaar kon krijgen, werd zijn woning in brand gestoken. Een ander telde F.6000.-- (roepiah) neer en redde hiermede zijn huis van het vuur.

Afgebrande gebouwen zijn : het Postkantoor, de werkplaats van de S.J. S. (S.J.S.) apotheek van Gorkom, drogisterij Gerba, de Landbouw Credietbank, drukkerij de Boer, de rijstpeklerij van den heer Tan Tjeng Goan en een groot deel van de schoolgebouwen. Machinerien van de S.S. werkplaats werden richting Wonosobo medegevoerd.

ANETA No. 678

17 Aug. '47

Terrorisme op Bali.

Na een betrekkelijke rust op Noord Bali, werd op de avond van 12 Aug. deze rust plotseling verbroken door verscheidene samenvallende incidenten, in Singaradja en omgeving.

Omstreeks 9 uur 's avonds werd een tot nu toe onbekend gebleven dader, een handgranaat gegooid op het erf van het hotel. Er werd geen schade aangericht. Een kwartier later werd het electrisch licht uitgesloten. Een groepje met revolvers gewapende terroristen dwongen hiertoe de mandoor van de centrale. Hierbij werd een poging tot brandstichting gedaan, doch deze mislukte. Ook werd geprobeerd het postkantoor in brand te steken.

Inmiddels vertoonde ~~zich~~ zich een roode gloed aan den hemel; Kampong Petandakan, 8 K.M. buiten Singaradja bleek door terroristen in brand te zijn gestoken, terwijl zij bovendien de kampongbewoners aanvielen. Er vielen doden.

Er werd eveneens gepoogd brand te stichten bij het vliegveld.

Aneta No. 678 B.

20 Aug. '47

Van officiële zijde werden naast de ontelbare beschietingen van onze patrouilles door terroristische banden en sluipschutters nog vermeld :

OOST-JAVA. Te Tjoerah Malang zijn op 12 Augustus een twintigtal vrouwen, familieleden van door onze troepen uit gevangenschap bevrijde Chinezen en Madoerezen, door Republikeinen vermoord.

Van 12 Nederlanders, die te ~~Sasak~~ Soemberbaroe (Z.O. van Malang) vertoefden (Mevr. K. met 8 kinderen plus nog 3 anderen) zijn zeven kinderen van de fam. K vermoord. Mevr. K. wist met een van haar kinderen te ontsnappen, terwijl 3 personen nog gevangen zijn en dus nog in levensgevaar verkeren.

ANETA No. 679 B.

21 Aug. '47 geeft een opsomming van brandstichting, vernielingen en intimidatie in de gebieden Java en Sumatra. Mortiersvuur, handgranaten, sluipschutters zijn hierbij schering en inslag.

Aparte vermelding verdient het ondervolgende:

Op 16 Aug. zijn een 3tal kampongbewoners, die voor inkopen te Doeang Anjar, op 4 K.M. van Kajoe-agoeng (Zuid-Sumatra) waren door de T.R.I. op afschuwelijke wijze mishandeld met hakmeschouwen, terwijl van een van hen het onderlichaam door middel van benzine werd verbrand, waarna men hen heeft afgemaakt. De namen van de ~~slecht-~~ offers zijn Jorik bin Haroen, Mamat bin Haroen en Boerlian bin Menir.

Een aantal andere kampongbewoners werd door het ingrijpen van een Ned. patrouille van een overeenkomstig lot gered. In het hospitaal te Kajoeagoeng is een Indonesiër Achmad bin Komanda opgenomen. Hij vertoont kapmeschouwen in hoofd en rug, terwijl zijn rechterduim is afgehakt.

De WITTE KRUIS Kolonie bij Salatiga is gedeeltelijk door brand verwoest. Een deel van de bewoners werd een week geleden in hollen levend aangetroffen en door onze troepen naar Salatiga vervoerd. (De Witte Kruiskolonie verschaft voor den oorlog aan 1500 Javanen belangeloos werk en voedsel. Landbouwkolonie.)

De toestand te Pangkalan Brandan. Telegram van Verenigde Gh. genootschappen ter Oostk. van Sumatra aan Dr. van Nook:

De gehele plaats Pangkalan Brandan is opzettelijk in de as gelegd etcete.